

Razne najnovije svetovne vesti

CLEVELAND, O. — Clevelandčani se lahko štejejo med srečne ljudi. Vsaj kar se tiče volitev. Včeraj je bilo vloženih namreč pri volivnem odboru vsega skupaj nič manj kot 180 peticij za razne urade. Toliko bo namreč kandidatov, izmed katerih bomo izbirali v primarnih volitvah in sicer: za župana imamo 3 kandidate, za mestne-odbornike 141, za sodnike 30 in za sodnijske klerke 6. Ampak — veliko je bilo poklicanih.

VROGINA — Vladni vremenski urad prerokuje, da bomo imeli najmanj še dva dni tako vročino. Včeraj je kazal toplomer 95 stopinj, za danes napovedujejo isto. Toda ponoči je padel toplomer na 73 stopinj.

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došle preko Trsta)

OB BARAGOVNI 150 LETNICI njegovega rojstva je goriški "Slov. Primorec" prinesel obširen opis življenja in dela tega velikega Slovenca. Obenem poziva vernike naj zlasti na praznik sv. Petra in Pavla molijo za njegovo beatifikacijo. Duhovščina je ta dan pridigovala o Baragi. Za uvod prinaša list sledeče besede:

Letos na dan svetih apostolov Petra in Pavla poteče 150 let, kar se je na gradu Mala vas pri Trebnjem redil Friderik Baraga, poznejši ameriški škof, imenovan tudi apostol Indijancev, ena najsvetlejših in najheroičnejših slovenskih postav resnično svetovnega formata in o katerem se nadejamo, da ga bo Cerkev postavila na oltar. Želeli bi, da bi se to zgodilo čimprej, kajti Baraga je tako velika postava v katoliški Cerкви in slovenskem narodu, da vsak, ki pride v dotiko z njo, obstane pred to duhovno veličino. Zato pa je treba nam Slovincem sodelovati pri spoznavanju našega Barage v svetu. Tega pa ne bomo dosegli, dokler nas same ne prevzela do dna njegova velikost in ne bomo zaživel iz njegovega duha nove preroditve.

STRELJAJO LJUDI KOT ZAJCE. — V soboto pred sv. Petrom in Pavlom so ljudje v Vipavski dolini slišali močno

streljanje v območju Trnovske gozda nad Gorico. Širilo se je razne govorice. Pozneje se je ugotovilo, da je Titova Narodna zaščita streljala na skupino domačih ljudi, ki so prekorajili Morganovo črto v smeri proti Gorici. Pri tem je bilo ubitih 5 oseb, 3 moški in 2 ženski. Od teh je ena mati, ki zapuša pet otrok. Režeži domačini so bili namenjeni v Gorico, kjer so imeli namen prodati nekaj pridelov in z izkupičkom nabaviti nujne stvari, ki jih v coni B ni dobili. Maldemu ubitemu Slavku iz Lokovca so vaška dekleta kupila v Gorici lep venec za pogreb. Toda komunistični nasilniki so tudi ta venec uničili.

PREHOD OBZ MEJO cone A in B je strogo zastražen. Prehod je mogoče le na gotovih točkah. Vsak drug prehod se smatra kot nelegalen. Na onih prehodih, ki so pod redno kontrolo, ne sme nihče ničesar nesti na trg v Gorico. Tako je prebivalstvo, ki je bilo navezano na ta trg, če je hotelo kaj prodati, močno prizadeto. To je potem tudi vzrok, da se hočejo ljudje izogniti legalnih prehodov in da se začneja tihotapstvo z vsemi žalostnimi posledicami.

NAMESTO POBLJANJA TIHOTAPCEV bi bilo veliko bolj pametno prizadevanje, da se

(Dalje na 5. strani)

Prečitajte in vam bo odleglo

Zdaj, ko tako pihamo in vzdihujemo v tej neznočni vročini, ne bo napek, če pogledamo nazaj, kako je bilo ljudem v tej deželi na primer leta 1816. Ne, mi nismo bili takrat še tukaj, toda uradni zapiski kažejo, da so imeli takrat vsak mesec tekom vsega leta — sneg. Na 4. julija, na primer, je bil takrat na vodi led, debel kot šipa pri oknu. V juniju je sneg in poledenica pokročala vse pridelke. Se reče, saj niso imeli tako vreme samo v Ameriki, ampak po vsem svetu. Tisto leto je znano kot "brez poletja."

No, ali vam je zdaj kaj odleglo? Ali bi hoteli imeti raje kaj takega, kot so imeli leta 1816?

V zadnjih 15 mesecih so življenske potreščine zelo poskočile

Washington. — Urad delavske statistike poroča, da so cenje življenskim potrebščinam poskočile v Ameriki za 21,7% v zadnjih 15 mesecih. To statistiko je vzel urad iz 34 večjih mest in sicer za dobo od 15. marca 1946 do 15. junija 1947.

Urad je predložil te račune skupnemu kongresnemu odseku. Ki bo imel sedaj na podlagi tega javno zaslišanje o zvišanju cen.

V javnost je dal to senator O'Mahoney z Wyominga, ki je član odseka. Senator je povedal, da je kongres že leta 1945 določil denar, da se dožene fakto, koliko stane delavsko družino življenje v večjem mestu.

Po odstotkih so se podražile življenske potreščine najbolj v Scranton, Pa. in sicer za 24,3%. Na drugem mestu je Chicago za 23,7%, na tretjem Houston, Texas, z 23,5%. V Clevelandu, O. so poskočile za 21,7%, dočim so poskočile najmanj v Kansas City, Mo. in sicer samo za 17,1%.

MacArthur se bo vrnil domov po pogodbi

Canberra, Avstralija. — Gen. Douglas MacArthur, vrhovni poveljnik okupacijskih čet na Japonskem, se bo vrnil domov v Ameriko, čim bo v veljavi mirovna pogodba za Japonsko. To bo enkrat zgodaj drugo leto. Japonska ob potem prišla pod civilno upravo.

Evropi je potreba najprej pomagati, je rekel Marshall

To je izjavil na konferenci ameriških republik v Braziliji

Rio de Janeiro. — Državni tajnik Zed. držav, George Marshall, je včeraj govoril na konferenci zastopnikov 21 ameriških republik ter poudarjal, da je za vse Amerike najbolj važnega pomena to, da se postavi Evropo na noge.

Delegatom je tudi polagal na srce, kako važna je sloga v novem svetu, da bo imel lahko stari svet svojo bodočnost.

"Posledica našega dela bo demonstracija vsemu svetu, da ljudje in narodi, ki si v resnici želijo miru, ta mir lahko dosežejo, ako živijo v medsebojnem delovanju in dobrem hotenju," je govoril Marshall.

Na navete, naj bi se organiziralo "Marshallov načrt" tudi za Amerike, je rekel Marshall, da je treba najprej pozidati razjed Evrope in Azije, kjer zdaj preti lakota in ekonomska kriza.

"Toda v tem, ko smo si naredili to nalogo glede Evrope in Azije, pa tudi nismo izgubili izpred očel ekonomskih problemov zapadne hemisfere. Fakt je, da je ekonomska obnova Evrope vitalnega pomena za ekonomijo te hemisfere," je izjavil Marshall.

NOVI GROBOVI

Terezija Knaus
Kakor smo že poročali narkratko, je umrla Terezija Knaus roj. Oswald, stara 62 let, stanujoča na 6701 Bonna Ave. Doma je bila iz Lazie pri Kočevju, odkoder je prišla v Ameriko pred 43 leti.

Bila je članica podružnice 25 SZZ. Tukaj zapuša soproga Johna, štiri sinove: Franka, Edwarda, Josepha in Johna, hčer Ano Hermian in 7 vnukov, v Crosby, Minn., pa zapuša sestro Mary Turk.

Pogreb bo v soboto zjutraj ob 10:15 iz Zakrajskega pogrebnege zavoda v cerkev sv. Frančiška na Superior in 71. cesta ter na pokopališče Kalvarijo.

Rozi Gosar

Iz Bethlehem, Pa., sporočajo, da je tam 17. avgusta umrla Mrs. Rozi Gosar, vdova po pok. Ivanu Gosarju, akademskem slikarju. Pogreb blage pokojnice je bil včeraj.

65,000 DELAVCEV BREZ DELA, KER NI JEKLA

Detroit. — General Motors naznanja, da bo morala odsloviti do 65,000, ker nima dovolj jekla. Koncem avgusta ali začetkom septembra bo firma začela graditi manj avtov. Nekateri podružnice, kot Pontiac, Chevrolet in druge bodo morale popolnoma zapreti.

Ta odredba pa najbrže ne bo zadela tovaren Buick, Oldsmobile, Cadillac in GM izdelovalnico truckov.

Rusija je ustavila vsako akcijo glede homatij na Balkanu

New York. — Varnostni koncil Zveze narodov je vrgeł puško v koruzo, ker radi ruske cikle ne more nikamor naprej pri rešitvi balkanskega vprašanja.

Ruski delegat Andrej Gromikov se je dvakrat poslužil pravice vetiranja in sicer je vetiral resolucijo Avstralije, ki je govorila, da se ukaže Grčiji, Albaniji, Bolgariji in Jugoslaviji naj prenehajo z izzivanjem, ter ameriško resolucijo, da Albanija, Jugoslavija in Bolgarija ogrožajo mir, ker podpirajo grške gerilce ter da naj s tem takoj prenehajo.

V varnostnem koncilu je bilo oddanih 9 glasov za resolucijo, 2 proti (Rusija in Poljska). Toda ker četrter Zveze narodov govori, da mora glasovati vseh 5 glavnih veselih soglasno za kak važen predlog, sta obe resoluciji prepadli, ker je bila Rusija proti.

Avstralski delegat Hodgson je strupeno napadel Gromikova in njegovo vetiranje, češ volja večine ne more doseči nič, dokler bo v veljavi pravica vetiranja, po kateri en sam človek (ali država) lahko zabrani vsako akcijo.

Poizvedovalni kolček

Petelin Albin iz Rožne doline pri Ljubljani, sedaj v begunstvu: Oberlien, No. 29, P. Lienz, Osttirol, Austria, bi rad izvedel za naslov svojega strica Pavla Petroviča, doma iz Vrzdence pri Horjulju, ki se je pred prvo vojno izselil v San Paul, Brazilija, sedaj star od 55 do 60 let. Dalje bi rad izvedel za teto Helen Petrovič, sestro prej omenjenega Pavla Petroviča, sedaj poročena in se nahaja nekje v Zed. državah. Če omenjena čitata to prošnjo, sta prošena, da se zglasita v našem uredništvu ali naravnost omenjenemu.

Mirko Flac, Don Bosco College, Newton, New Jersey, bi rad zvedel za naslov svojega strica Johna Flatz. Naj mu piše na gornjpi naslov.

Nazadnje si je pa le pokvaril rekord

Oshkosh, Wis. — Julius Rhyner, star 67 let, se je rad bahal, da že 30 let ni prijel za nobeno delo. Zdaj pa dela in sicer v zaporu. Zasačili so ga pri tatvini in poslali na prisilno delo.

Poljaki pridelajo največ krompirja v Evropi

Varšava. — Poljsko časopisje trdi, da Poljska pridelava zdaj več krompirja kot Rusija ali Nemčija. Letos ga bo lahko izvažala v Anglijo, Dansko, Avstrijo, Švico in druge dežele.

Amerikanci bodo obesili nadaljnih 7 nemških zločincev

Spoznani so bili krivim, da so nečloveško ravnali z ujetniki v taboriščih

Nuernberg. — Ameriška vojaška sodnija je obsodila v smrt na večalih sedem bivših nacistjev zdravnikov. Spoznani so bili krivim, da so na ujetnikih preizkušali razna sredstva ter jih mučili na nečloveški način.

Dan prej je sodišče obsodilo v ječo za celo življenje pet drugih nacistjev, dočim so bili štirje obsojeni v zapor od 10 do 20 let. Sedem zdravnikov pa je bilo oproščenih.

Na vislice je bil obojen dr. Karl Brandt, ki je bil osebni zdravnik Adolfa Hitlerja. Drugi je bil general Gebhardt, ki je bil predsednik nemškega Rdečega križa in osebni zdravnik Heinricha Himmlerja.

Iz raznih naselbin

Chicago, Ill. — Srečno sem prišel domov z obiska v clevelandski metropoli. Ne morem natji dovolj besed, s katerimi bi izrazil zahvalo za vso prijaznost in gostoljubnost, ki so mi jo izkazovali prijatelji. Skoda, da nisem imel več časa, da bi jih še kaj več obiskal. Kadar nas boste obiskali tukaj v Chicagu, vam bomo pa po svoji možnosti povrnili.

V Clevelandu se nahajata na obisku Mrs. Ant. Blatnik in hčerka. Se jima prav dopadeta.

Večno zvestoba sta si obljubila novoporočena, oba iz spoštovanih družin. Ženin je sin Mr. in Mrs. Louis Trinko, nevesta je pa nemške narodnosti. Želimo jima vso srečo v novem stanju.

Tukaj nosi teta štokrklja večinoma samo fante. Ustavela se je pri družini Mr. in Mrs. Steve Persa. Mlada mamica je hči družine Mr. in Mrs. F. Horvat. Enakih darov so bili deležni pri družini Mr. in Mrs. Leo Jurjovec ter pri družini Mr. in Mrs. S. Kožar. Naš poklon vsem skupaj.

Umrla je dobro poznana rojakinja Mrs. Mary Tomazich roj. Banich. Bolehala je dolgo let in je ves čas potrpežljivo prenašala trpljenje. Zapuša moža, sina in omoženo hčer Miller. Naj počiva v miru, preostalim sožalje.

V bolnišnico se je morala podati dobro poznana rojakinja Mrs. Zobeč iz 1912 Cermak Rd. Dobri ženi želimo, da bi se čim prej boljšega zdravlja povrnila na svoj dom. — J. M. zastopnik.

Južna Afrika noče zvez z Indijo

Pretoria. — Feldmaršal Jan Smuts, ministrski predsednik Južne Afrike, je odklonil ponudbo Indije, da bi se vpeljali diplomatski odnošaji med obema deželama.

Tudi za rop je zdaj cena višja

Flint, Mich. — Arthur Hect, lastnik gazolinske postaje, je izročil nekemu roparju \$35. Ropar je stopil ven in prešel denar. Vrnil se je nazaj in zahteval več. Ta mu je dal še \$2, narkar je ropar šele zadovoljen odšel.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Pismo ima pri nas — Pri nas ima pismo Stanko Rezelj, ki je bival nekoč v Milwaukee. Rojen je leta 1900 v Ljubljani.

Zaroka — Mr. in Mrs. Rudolph Brundula, 1208 E. 172. St., naznanjata, da se je zaročila njiju hčerka Mary z Mr. Frankom Mesojedec Jr., sin Mr. in Mrs. Frank Mesojedec, 14500 Sylvia Ave.

Poroka — Mr. in Mrs. Joseph Sabec iz 16103 Huntmere Ave., naznanjata, da se bo poročila njiju hčerka Donna z Mr. Vincentom Metolonis. Poroka bo 30. avgusta ob 9:30 v cerkvi sv. Jeronima. Sorodniki in prijatelji so prijazno vabljeni k poročni maši. Vso srečo jima želimo v novem stanju.

Zopet ona — Mrs. Frank Tomšič iz 3610 E. 80. St., ima sončno rožo, ki je zrasla dozdej že do 12 čevljev in 10 palcev. Cvetovi so po 4 palce v premeru. Ali ima kdo še večjo na svojem vrtu?

Tretja obletnica — V soboto ob 8 bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pok. Loui Judniča v spomin 3. obletnice njegove smrti.

Pozdravi iz Colorada — Mr. Johanna V. Mervar in njen oče Joseph Smerke, pozdravljata Clevelandčane iz legepe mesta Pueblo, Colorado. Visoke coloradske gore v teh vročih dneh kaj ugodno vplivajo na človeka, piše Mervarjeva Ivanka.

K molitvi — Nocoj ob 8 naj pridejo člani ce podružnice 15 SZZ na dom pok. setre Jennie Zajc, 3622 E. 82. St., da se od nje poslove. Jutri naj se pa po možnosti udeležijo pogrebne maše.

Bilo srečno — V soboto se bosta poročila v cerkvi sv. Vida Dorothy Stark in Henry Czynyski. Nevesta je hčerka Mrs. Jennie Laurich iz 1073 E. 78. St. Poroka bo ob 10 dopoldne. Sorodniki in prijatelji so vabljeni k poročni maši. Novoporočencema želimo vso srečo v novem stanju.

V Florido — Poznana Mrs. Rose Frank odputuje za nekaj časa v Florido. Želimo ji srečno potovanje in mnogo zabave v lepi Floridi.

Evropa vedno manj kupuje v Ameriki, ker pač nima denarja

Washington. — V mesecu juniju so padli evropski nakupi v Zed. državah za 16%. Napovedujejo pa še bolj drastično padanje v tej smeri.

Trgovinski oddelek poroča, da je bila Anglija edina, ki je kljub veliki krizi zvišala v juniju svoje nakupe v Ameriki. V juniju je naročila Anglija tukaj za \$99,800,000 raznih potreščin. Večina drugih dežel je pa svoje nakupe v Ameriki zmanjšala. To je bil vzrok, da je prvič po vojni padel izvoz iz Amerike.

Zdaj pa Anglija naznanja, da bo za ostanek tega leta nakupila v inozemstvu za \$500,000,000 manj potreščin. To bo najbolj občutila Amerika.

KOMUNISTOM SE NI POSREČILO IZVESTI STAVK

Bruselj, Belgija. — Komunisti so pozvali delavce, ki so organizirani v Belgijski generalni federaciji, na stavko, ki bi trajala 24 ur. Toda mnogo manj kot polovica delavcev se je odzvala, dočim so ostali železničarji in delavci pri javnih utilitetah na delu.

Komunisti so poskušali zanetiti stavke v raznih krajih dežele, toda brez vsakega posebnega uspeha. Delavci so spoznali, da so to samo politične demonstracije in ne stavke za njih izboljšavo, zato se niso odzvali.

Končno je le našel pot na drug svet

Dysart, Iowa. — Farmer Milo Zmolek, star 46 let, je skočil v vodnjak in utonil. Zapustil je pismo, v katerem piše: "Puška me ni ubogala, vrvi me ni držala, plin me je pekel v oči. Zato sem si izbral to pot."

Toži vlado radi otrokove smrti

San Antonio. — Charles Denny, bivši častnik v ameriški armadi, toži ameriško vlado za \$50,000 odškodnine. V tožbi pravi, da armada njegovi ženi ni dala ob času rojstva otroka dovolj pažnje, zato je bil otrok rojen mrtev.

Rusi drže zaprte tri ameriške vojake na ozemlju v Koreji

Seoul, Koreja. — Ruske okupacijske oblasti so prijete tri mlade ameriške vojake in jih že osem dni drže zaprte. Vojaki so ob 32. ameriške divizije.

Ameriške oblasti so se že dvakrat obrnile do Rusov in zahtevale pojasnila v tej zadevi. Toda Rusi niti odgovorili niso.

Ameriški vojaki so čakirali telefonsko napeljavo v terek zadnjega tedna na meji med ameriško in sovjetsko zasedbeno cono. Rusi so jih prijeli in odpeljali v zapor.

Ameriški general Hodge, vrhovni poveljnik v Koreji, je pisal že dvoje pisem na ruskega poveljnika, generala Korotova. Ta ni na nobeno pismo odgovoril.

DVE FIRMI BOSTA ODSLOVILI 800 DELAVCEV TUKAJ

Weatherhead Co., in Graphite Bronze Co., v Clevelandu bosta še ta mesec odslovili do 800 delavcev, ker nimata dovolj naročil. Firms izdelujeta razne dele za automobile.

Graphite Bronze bo odslovila kakih 500 delavcev, Weatherhead pa okrog 300, poročajo.

Poleti ali pozimi. — Herbert Lipp iz Roselle, N. J., se obleče zimsko obleko, ko gre na delo in to neglede kako visoko stoji toplomer. On namreč preiskuje gazolin in razna olja za motorje v prostoru, kjer kaže toplomer komaj 20 stopinj nad ničlo. Dela za Standard Oil Development Co.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME

(JAMES DEBEVEC, Editor)
5117 St. Clair Ave., Cleveland 4, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko na leto \$7.00; za Cleveland in Kanado po pošti za eno leto \$8.00.
Za Ameriko pol leta \$4.00; za Cleveland in Kanado po pošti pol leta \$4.50.
Za Ameriko četrt leta \$2.50; za Cleveland in Kanado po pošti četrt leta \$2.75.
Za Cleveland in okolico po razmakih; celo leto \$7.00, pol leta \$4.00, četrt leta \$2.50.
Posamezna številka stane 5 centov.

SUBSCRIPTION RATES:
United States \$7.00 per year; Cleveland and Canada by mail \$8.00 per year.
U. S. \$4.00 for 6 months; Cleveland and Canada by mail \$4.50 for 6 months.
U. S. \$2.50 for 3 months; Cleveland and Canada by mail \$2.75 for 3 months.
Cleveland and suburbs by Carrier \$7.00 per year, \$4.00 for 6 months, \$2.50 for 3 months.
Single copies 5 cents each.

Entered as second-class matter January 8th 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

83 No. 164 Thurs., Aug. 21, 1947

83 No. 164 Thurs., Aug. 21, 1947

Dr. Boris Furlan

Bogdan Radica, bivši načelnik departamenta tujezičnega časopisja jugoslovenskega ministrstva za informacije, ki je bil tudi več let v New Yorku in Washingtonu, je objavil v "New York Times" v zvezi z obravnavo proti dr. Borisu Furlanu ter njegovim soočenožencem, sledeči članek:

Dovolite mi, da dodam nekaj pripomb k poročilu, katero vam je poslal vaš poročevalec iz Beograda, nanašajoče se na obravnavo proti dr. Borisu Furlanu, znanemu jugoslovenskemu liberalnemu intelektualeu. Obtožbe proti njemu ter proti ostalim soočenožencem govore o njegovih "zvezah z angleškim konzulatom v Ljubljani," kakor tudi z "vohunskim centrom 101" v Avstriji v prizadevanju, da se izlove "reakcionarno zapadno intervencijo v Jugoslaviji."

Profesor Furlan je dobro poznan tržaški Slovenec. (Ta članek je napisal Bogdan Radica še pred Furlanovo obsodbo. Ured.). Med drugo svetovno vojno je prišel v Ameriko ter je pripadal progresivni levičarski emigraciji. V svojih političnih aktivnostih je bil v glavnem zvezan s sedanjim jugoslovenskim poslanikom v Washingtonu, dr. Savo Kosanovičem.

Jeseni leta 1943 je profesor Boris Furlan z nekaterimi drugimi jugoslovenskimi politikami, med katerimi sem bil tudi jaz, prekinil vse zveze s kraljevo zamejno vlado v Londonu ter z Mihajlovičevimi simpatizerji. V Londonu je ustanovil z ostalimi Srbi in Hrvati vred Zdrženi jugoslovenski odbor, kateremu je bil on predsednik. Kot tak je pričel z uspešno kampanjo za priznanje Titovega narodno-osvobodilnega odbora v Angliji.

Profesor Furlan je bil deležen zaradi svoje integritete nedvomljive avtoritete med Jugoslovani kakor tudi med liberalnimi intelektuali tako v ameriških kakor v angleških univerzitetnih krogih. Kakor večina nas, je tudi on veroval v težko pričakovano priložnost, da si bodo jugoslovenska ljudstva skupno s komunisti zgradila po tej vojni bazo svojih narodnih, političnih in ekonomskih pravic za vse.

Spomladi leta 1945 ga je povabila Titova vlada, naj se vrne domov ter pomaga pri obnovi in preureditvi Jugoslavije. Pri povratku v svojo domovino ni imel dr. Furlan nobene osebne ambicije.

Dr. Furlanov slučaj je tipičen zgled za levičarske intelektualce, ki so verovali v tvoritev demokracije s sodelovanjem komunistov, pa so se urezali. To je jasno iz komunističnih dokumentov, ki jih komunisti zdaj, ko se čutijo močne in dovolj trdno zasedrane, objavljajo, in iz katerih so razvidni njihovi cilji, ki so bili med vojno tako skrbno zatajevani.

V drugem letniku dnevnika, ki ga je napisal Vladimir Dedijer, najdemo sledečo izjavo Edvarda Kardelja, podpredierja Titove vlade in člana jugoslovenskega Politbiroja. Kardelj je v svojem govoru dne 8. oktobra 1943 na tajni seji slovenskega Politbiroja dejal:

"... Grupa, ki se zavzema za srednjo pot, je zmerom bolj in bolj aktivna; ta skupina tvori glavno točko podpore reakciji... Zato moramo naravnati ves svoj ogenj proti tej skupini..."

Kardelj je nato svaril svoje tovaršice, naj nikar glasno ne povnavljajo njegovih besed do časa, "ko bodo komunisti sami reševali vsa vprašanja." In končno je Kardelj dejal: "Sovjetska zveza nam bo pri tem pomagala na principu nevmešavanja v notranje zadeve drugih držav."

Niti Furlan, niti jaz nisva vedela ničesar o tem, kar je Kardelj razlagal zaupnemu notranjemu krogu o pomenu komunistične politike. To se je zgodilo za časa teheranske konference. To tudi pojasnjuje, zakaj so bili komunisti že takrat proti vsakemu kompromisu. Oni so hoteli sovjetizirati Jugoslavijo ne samo notranje, temveč tudi zunanje ter jo reducirati do mesta ruske vatalke, na kakršnem mestu ni bila še nikoli pod nobeno diktaturo.

Boris Furlan je bil ena izmed žrtev te zarote. On si je prizadeval najti rešitev vprašanja srednje poti, ki bi dala Jugoslaviji priliko do vzpostavitve harmonije med vsemi njenimi ljudstvi in do mirnega sožitja med vzhodom in zapadom. Toda to prizadevanje se mu je izjalovilo, ker so imeli komunisti izgotovljene svoje lastne načrte.

Mr. Radica navaja v članku o namenih komunistov prav to, kar je naš list dokazoval že davno prej. Dr. Furlan, Snoj, Radica in drugi nam takrat niso verjeli. Nekateri so bili tako srečni, da so spregledali pravočasno in si rešili kožo. Drugi so plačali in še morajo plačevati svoje zmete na svoji lastni koži. Eden takih je dr. Furlan, s katerim se mi sicer idejno nismo strinjali, videli pa smo, da je mož poštenjak od nog do glave. On je res veroval v novo Jugoslavijo, ampak v tako, kjer bi imel narod res besedo pri vladi in gospodarstvu. To pa ni po naukih komunizma, ki ne prizna ne narodnosti ne narodne volje. To je videl tudi dr. Furlan, žal, prepozno — zanj. Svojo živo vero v novo Jugoslavijo mora plačati s svojo krvjo. Upajmo, da njegova in drugih takih žrtev kri ni prelita zastonj, ampak za — novo Jugoslavijo; ki bo vstala na sedanjem morišču.

BESEDA IZ NARODA

St. Clair Hunting and Rifle Club

Lovska zahvala

Cleveland, O. — Naj mi oprostite urednik in naj mi oprostijo naši člani, da se v imenu našega lovskega kluba vsem iskreno zahvalim za njih poset našega piknika in strelske tekme zadnje nedelje, 17. avgusta. Vzrok, da želim izreči iskreno in najlepšo zahvalo vsem je ta, ker sem vas zadnji teden vabil in ker je bila udeležba tako številna, zato pa si štejem sedaj za dolžnost, da se vsakemu posebej najlepše zahvalim ne le kot član ampak kar v imenu kluba. Seveda se vam vsem obnem tudi priporočamo še za prihodnjico. Prihodnje streljanje se bo vršilo v nedeljo 31. avgusta.

Nič pretirano ni, ako rečem, da je bilo nad 500 ljudi in med temi je bilo skoraj polovico strastnih strelcev in videti bi jih morali, kako se je to neprestano streljalo. Dajali so se en čez drugega, kdo bo odnesel več nagrad. O nagradah pa vam bodo gotovo poročali uradniki našega kluba.

Vsi člani našega kluba moramo dati največ priznanja našemu nuemornemu predsedniku Antonu Novaku, kar sem že zadnjič omenil, da kako neumorno deluje za napredek in izboljšavo. In videti ga je bilo veselje tudi v nedeljo, kako pridno je delal tukaj, delal tam in zopet dajal nasvete temu ali onemu. Poleg vsega tega ga pa še njegova dobra soproga bodri in mu pomaga za večji uspeh in napredek kluba. V resnici je veselje biti med takimi člani in prijatelji.

Pa kakor je predsednik srce vsake skupine, tako je tajnik duša iste in prav tako je tudi pri našem klubu. Tajniške posle izvrstno vodi in vrši naš sedanjaj tajnik Joe Dvogan, trgovec na Waterloo Rd. Dostikrat pušti trgovino in žrtvuje čas in delo za napredek in korist kluba. Da ga pa nisem zadnjič omenil je bil vzrok, ker se je on takrat z vso družino mudil na počitnicah v coloradskih gorah. Pa kar je Joe Dvogan zamudil takrat, je pa nadomestil sedaj; saj vam dela in skrbi, da je z vsem in za vse preskrbljeno. In

skrbeti za tako udeležbo kot je bila v nedeljo, ni malenkost. Zato pa čast komur čast, klobuk z glave pred našim tajnikom. Poleg njega pa je tudi njegova soproga Betty vedno pridna na delu. Zato naš poklon tudi Vam, Mrs. Dvogan.

Ne smemo tudi pozabiti brata našega predsednika, John Novaka. Tudi njemu gre vse priznanje in zahvala. Ali se niste čudili vsi, ki ste bili v nedeljo na prostorih našega kluba, kako to, da je toliko pokošene ga in veste, da je oba hriba pokosil John sam, kot pravi stavrakrski kosec. In v nedeljo, ali mi zopet tako izvrstno uređil vse parkanje avtomobilov? Kako je bilo včasih težko priti z avtom ven in zdaj pa je bilo vse v najlepšem redu.

Pa kdo bi našteval vsa dela, ki jih vršijo ti naši pridni uradniki in dobri člani, ki naj mi oprostijo, da ne morem vsakega posebej imenovati z imenom, saj ste vsi videli, da po sestvo samo govori in hvali one, kateri to zaslužijo.

Pa ne samo člani, tudi soproge nekaterih naših članov so vedno pripravljene prijeti za katero koli delo. Tako sta se zadnje nedelje posebno odlikovali gospa Neža Urankar, ki je skrbela za lačne in gospa Kobal, ki je prišla za vsako delo, kjer je bilo potrebno. Tudi fan-tje "bartenderji" zaslužijo pohvalo, kajti dela so imeli dovolj, da so vsaj skušali gasiti žejo številnim posetnikom. Tem in vsem ostalim, kateri koli je kaj storil za klub ali za potrebo klub posetnikov — hvala vam vsem!

Da je tudi to vse res, kar sem napisal, naj vam bo v potrdilo to, da je vsega zmanjkalo. Vsa pičala, ves sladoled in vse drugo je šlo do kraja. Ali more še kateri klub kaj tako veselo govoriti? Še enkrat hvala vsem in vsakemu posebej. Upam, da se zopet vidimo v nedeljo 31. avgusta. Z lovskim pozdravom,

Član.

Hubbardske novice

Madison, O. — Sezona za Madison-on-the-Lake gre h koncu. Avgust jemlje slovo, ko pa enkrat nastopi september, se naše obrežje očisti in poletniki

se razprše kot megla po dežju. Sani ostanemo, tuji pa odidejo vsak na svoje mesto, kamor spadajo k svojemu delu ali opravku, ali kar je že. Nam tukaj pa ne preostane drugega kot prodajati dolgčas vso dolgo zimo. Seveda nekaterim tudi zimski čas kaj hitro mine. Za svojo osebo se zime prav nič ne veselim. Tukaj je navezan vsak sam nase, skidaj si sneg s poti ali pa v zametih čemi vso dolgo zimo. Za mestne ljudi je v tem pogledu veliko boljše in udobnejše, ker mesto skrbi zanje, da se imajo udobno.

Dokler je človek še mlad, mu seveda kaj takega ne dela preglavic, ampak ko je pa enkrat že "Matuzalovih" let, to je, ko se bliža 80. letu, pa to niso že nobene mačje solze, če se mora v zamete zaletavati. Zato se pa že sedaj sam sebi smilim, kajti poleti imam navadno dosti dobre in vesele družbe, ko pa nastopi zima, pa ostanem kar sam. Zato se pa vedno priporočam sv. Francišku, mojemu krstnemu patronu, da bi me lepilo v "andahtjo" v nebesa spravil in vsega hudega rešil. To je še edina moja želja. Nekdo mi je oni dan rekel, da izgledam kar za 25 let mlajši, ker sem tako lepo polnega obraza in lepih črnih las in še nič sivih na glavi, poleg tega pa še polna usta lepih svojih zob in tudi tisto nerodno debelost sem zgubil, da sem bolj v modi in izgledam bolj šikovno in mlajši kot sem.

Ko pa pridejo zopet zimski dnevi in če bom utegnil sedet pri furnezu in če bo kaj krvavice, se bom pa gotovo zopet odebilil.

Naš sosed John že sedaj prepeva samega veselja, kajti v hlevu ima dva lepa pijska in trta je pa tako obložena, da se kar veje lomijo. Ob takih dogovorih, bo že lahko perstat zimo. Saj pravim, nekateri ljudje so bili res pod srečno zvezdo rojeni, ma jaz nisem bil, ker moram toliko hudega prestat. Res da ravno trpim ne, ker se farmarskega dela nisem naučil, toliko bolj pa trpim na živih, ker mi vedno pripovedujejo, da bi to in to lahko, pa ne naredim.

Jaz prav za prav nisem bil za kmeta rojen, dasi sem bil rojen na eni največjih kmetij, kar jih je bilo v našem kraju; saj smo imeli celo svojo jago in so ljubljanski škriči hodili k nam na lov. Ojoj, to je bilo nekaj, kadar so prišli! Ampak jaz sem z denarjem začel že v

otročkih letih, zato bom pa tudi brez njega umrl, ker sem bil razkošnosti že v mladosti navajen. Zato sem pa razsijal, dokler sem kaj imel, kot je bila to moja navada od nekdaj.

Well, pšenica je pod streho. Eddie pravi, da je bila letina precej povoljna. Tudi slame ima v izobilju in če jo kdo izbere cenjenih čitateljev rabi, naj kar ponjo pride. Ta mesec je bil izvanredno naklonjen kmetom. Res da je bil vroč, ampak jako koristen za pospravljanje; tistim, ki so delali je pot lil s čela, saj je še meni, ki sem sedel pod košatim drevjem v senci ali pa se sprehal med rožicami.

Oni dan me je bil obiskal Mr. Fink iz Newburgh Heights. Malo sva pokramljala in je zopet odšel. Ko pa kmalu na to pridem k našemu Tonetu Strojniku, ki vodi tam na 20. cesti tisto lepo in slavno gostilno, pa pravi Tone: nekdo je bil tukaj in je pustil lep dar za te... Tako še sedaj hodim tja in vselej pravi Tone — je že vse plačano. Torej, prav lepa hvala Mr. Fink za tako velikodušni dar.

Torej za danes dovolj, bo pa drugič daljše poročilo, ker se bo pri nas završilo marsikaj v teh dneh. Pozdravljeni,

Frank Leskovic.

Zmote le težko spoznamo

(Konec)

16. 4. 1947.

Hvala Bogu, srečno si prispejal v novo deželo. Vtise, katere si dobil prve dni svojega bivanja v novi domovini in katere si v kratkem opisal, so tudi nas vse prijetno prizadeli. Kajti iz tega, kar mi tukaj beremo in pišemo, si take slike, kot jo ti vidiš, ne moremo ustvariti. ... Čudno se mi zdi, da imaš tako domotožje. Jaz na tvojem mestu bi se ga hitro otresel, kajti domovina je pač čisto idealni pojem, če ga gledaš z idealnimi očmi. Mi tukaj smo preveč globoko pogledali njeno stvarnost, zato smo se pa že otresli tistega idealnega gledanja nanjo, ki je tebi, ker te pač ni tukaj, še ostalo. Dvomiš, če boš ostal tam? Da, tam ostani, stori tako, pa bo prav. Naj se imajo vsaj nekateri dobro, zakaj bi vsi preživljali čas tako kot mi. Ne prizadevaj si veliko, da nam pomagaja. Saj so nase želje izpolnjene, če le tebi dobro gre. Ne smeš misliti, da smo tvoj odhod spremljali s kakšnimi drugimi nameni. Saj

mejala, tako je bit špases. "Kaj se mi pa pačis?" se je zadržal nad menoj, ker je bilo še zgodaj in je bil še siten. Veste, on se razmahne šele takrat, ko greva k Šoronovim na kosilo. Takrat je pa ves blažen. Povedala sem mu, da nima kravate, pa mi ni verjel. Letel je pred ogledalo in potem ga je bilo sram in špot, da nikdar tega. Kar prec sem morala leteti v štacuno, da sem mu eno kravato kupila. Vidite, deklíči, pa bo takle nekaj govoril, da je treba meni moža! On, on, nuca ženske roke, da ga bo vsaj zjutraj pregledala, poprej ko gre na ših, če je za med ljudi. Pa ki ga tako rado rado ščiplje in nima nikogar, ki bi mu znal skuhati komele, ali pa da bi mu segrel cegu in mu ga dal na vamp, hočem reči — na trebuh. Ne smete zameriti, če mi kakšna taka beseda udite, ko sem pa tako iz sebe radi tiste kolone.

Tote naj si zatakne za klobuk, da bo imel zadosti. Mu bom že jaz dala: Micki je treba moža! Uh, da so ti dedci taki. Veste, deklética, meni je zdaj precej odleglo, samo da sem se izkašljala. Zdaj naj bo, kar bo. Jaj, pa še tole vam moram povedati, pa ni treba okrog raznašati še nekaj časa. Veste, iz Willarda sem dobila že

nas poznaš; veš, da smo skromni in da se znamo marsičemu odpovedati, da smo se že marsičemu privadili in da nas taka malenkost, kot je lepa obleka ali dobra hrana, ne morejo zapeljati tako daleč, da bi pozabili, kaj smo. Če bodo drugi razcapani in izžrpani, bomo še mi. Duh je, ki ostane. Jaz se pripravljam za šola, seveda brez posebnega ognja in navdušenja, prilikam primerno.

8. 6. 1947.

Prav dolgo nam nič ne pišeš. Gotovo si silno zaposlen z novimi vtisi, ki jih vsak dan pridobivaš veliko in vedno novih. Prav pošteno ti zavidam, kajti zdi se mi, da meni ne bo dano pogledati tako daleč v svet. Saj je pa mogoče tako boljše, vsaj ostane človek bolj skromen in prilagojen našim majhnim razmeram, pa tudi naše želje ne postanejo tako nedosegljive. Upam vsaj, da ti je dobro in da se počutiš boljše kot jaz. Kajti jaz se nič kaj posebno ne počutim. Sicer jesti imam za silo, pa stanovanje še tudi, pa kaj, ko to ni bistveno za človeško doživljanje. Rad bi se navadil, da bi bil, kakor drugi, ki žive tja v en dan in mehanično, kot delčki velikega stroja; izpolnjujejo nalogo, pred katere so postavljeni in je v tem ves smisel in namen njihovega življenja. Jaz pa sem, hvala Bogu, preveč človek, čeprav slab, kakor mi včasih pravijo mama, vendar še vseeno toliko človeški, da imam dovolj nagona za ohrano svoje osebnosti in zdravo razumevanje za najbolj osnovne človeške pravice in dolžnosti. Zato se čutim vrženega ven iz točasnega dogajanja in prisiljen omejiti se na prisilnega opazovalca z zvezno voljo in mislijo...

4. julija 1947.

Danes razmišljam, kam neki me bo zaneslo, ko končam šolo. V mojo stroko me itak ne veseli, to pa iz materialnih razlogov. Dobro, da sem se med okupacijo privadil raznih težaških del in prav nič se ne bom pomišljal začeti kaj podobnega. Tako se bom lažje preživljal, kajti pri nas je danes tako, da le tisti kaj velja, ki ima dobre miškulne. Uradniki so večji reveži, kot kedaj koli. Sicer se je pa vedno najboljšo godilo tistim, ki imajo dobre kolonce in znajo tuliti ob pravem času. Jaz nisem eden tistih, zato imam kaj klaverne izgleda. Zato bi jo najraje kar k tebi potegnil, ker vem, da so tam

(Dolje na 4. strani)

ČE VERJAMETE AL PA NE.

Čakajte no malo, danes bom pa jaz prišla za besedo. Z Ančko in Francetom smo v ofico prezentali našega bossa in mu dokazali, da je skrajni čas, da si da oskubsti svoje dolge grive, da se mu ne bodo ljudje špotali. Trikrat si je šel kazat svoj obraz v zrcalo, predno nam je verjel, da mu res že lezejo čez ušesa. Pa morda še ne bil šel, da nisem jaz nekoliko bolj naglas omenila proti Ančki: "Takega z dolgimi lasmi bi jaz že ne marala; za ves svet ne!" Ančka je pa pritegnila: "Saj ne rečem, da je možki grd, če ima dolge lase ako ima skrakužljane, kot jih ima Lauschetov France; če jih ima pa na gluhoti č ščetine, nak, tak pa tudi zame ni."

Naš boss je tedaj nekaj zagodrnjal, pa nisem mogla prav dobro razumeti. Prav zdi se mi pa, da je bilo slišati nekaj takega kot: "dič... daman...". Pa ne bom trdila, Segel je v žep in preštel denar, potem umakal. "Na ofic pazite, bom kmalu nazaj. Tjele k Smoletu na Glass Ave, bom stopil, da mi lase nekoliko prištuca."

Komaj je odnesel naš boss pete skozi vrata, jaz pa našega Franceta in sem mu začela peti: "France, saj veš kaj je naš boss napisal o meni zadnje sredo, ali ne?"

"Da ti je potreba moža, je nekaj drčil, se mi zdi," se je vdal France, ki ima vrhovno oblast čez gradivo za list. "Ampak mene kar pri miru pust, jaz nisem imel prstov zraven."

"Saj vem, da jih nisi in da je tisto načekala ta naše pokora od bossa. Zato sem pa jaz tukajle nekaj napisala, da bomo potrkavali en malo tudi po drugi plati zvona. In ravno radi tega sem ga spravila zdajle iz ofica, da boš tole moje pisane spravil v njegovo kolono. Saj boš, kaj ne, France, Franceljček?"

"Kaj si neumna, kali? Kaj bi me rada ob kruh spravila, pa še zdaj poleti, ki je tukajle tako fletno gorko? Si ne upam." "France, nič se ne boj. Te bom že jaz zagovarjala, če se bo kaj vsajal. Ali pa na štrajk bomo šli vsi trije, če ne bo šlo drugače. Ti samo tole notri stajči v kolono, potem se bo pa že kako izšlo. Že ves teden nisem zatisnila očesa, tako til po meni tisto, kar je boss čez me napackal v vojo kolono. France, pomagaj mi, če ne bom samega hudega proč prišla. Saj veš, kako je pri ženkah, če ne

morejo spraviti iz sebe, kar jih tišči notri. Ti me boš imel na vesti, če me ne uslišiš. Če ne boš rekel, da mi boš pomagal, bom začela tuliti, da bo ves St. Clair skupaj letel. Potem boš pa videl, kaj se to pravi."

"Uh, sitnost sitna, pa daj sem, no, kar si načekala," je rekel France. "Ampak da veš, z bossom boš ti orala in mene oprala če bo kaj narobe."

In tako je v kolono našega bossa prišlo tole moje pisanje. Veste, deklética, taka sem, da bi mi oči izpraskala, zmenetu, ki je šel tisto napisat o meni: Micki je treba moža. Šur! Še del naj pogleda, sebe, pa bo videl, kaj komu manjka. Uh, da morajo biti ti dedci taki! Vse vidijo okrog sebe, da bi pa nekoli oči vrgli po sebi, o ne, tisto pa ne, pokveke, nagraube.

Kakopak, meni je treba moža! Kar sebe naj malo pogleda! Njemu je šele manjka, njemu, vam rečem. Oni dan je pristramal v ofico, pa kakšen je bil! No ja, saj ne rečem, da ni bil kar čedno opravljen, lepo počesan in čisto belo srjaco je imel. Ampak prišel je brez kravate. Pa niti vedel ni, da je nima. Prav tak se mi je zdel brez kravate, kot kokoš brez repa. Premagovala sem se, ko likor sem se mogla, pa nisem bila v štacni, da se mi ne bi

balo. Prav zares! Lesarjeva Mary mi je poslala eno tako lučkano lampo, da se je kar nagledati ne morem. Pa ki sem si jo tako strašno želela, odkar nam je boss povedal, kakšno je kupil za Debevečvo mamo na Willardu. Če ga bom res dobila, zmeneta, ki mi nekaj obljubuje, pa saj veste, kakšni so in koliko se je zanesti na njih besede, — jo bom vselej prizgala, kadar bom čakala nanj, da se bo privlekel domov od kakega marjaša, ali kakor že pravijo tistemu, ki po mizi razmetavajo. Pa molila bom, da bi kam ne zadel, ki že bolj slabo vidi in tihom bom zapela tisto Zormanovo:

Dekle brez miru, čaka v koč tu... Tako z milim glasom bom zapela, da se mi bo kar fletno zdelo. Ampak kadar bo pa domovo pristorkljaj, o, ja, tkarat, bom pa zapela drugo pesem, pa ne s takim milim glasom. Takrat bova ropotala: ... e kje si hodil, kje si bil... Tako, vidite, punce, zdaj sem se pa oddahnila. Vas prav lepo vse skupaj pozdravljam in ostajam vaša

Micka. P. S. Če se bova res vzela, vam bom pa že povedala. Samo da ga enkrat pred oltar privlečem, potem naj si pa pomata, če si more, prikazen.

Jakob K. Heer:

Berninski kralj

ROMAN S ŠVICARSKEGA POGORJA

Nihče se pa ne drzne govoriti, da je Marko Paltram ustrelil lovca, spravlja v zvezo s pogrešanim Gruberjem.

Gruber je izginil v Bormiu, puške ni imel, saj ni hodil, ker ni imel za to pravice, nikoli na lov. In njegov primer je s hudo delstvom, ki ga je zagrešil na Pejderju Golziju, dovolj pojasnen.

Da, mogoče je vse, kar govorijo o Marku Paltramu, samo grdo obrekovanje, in on se zavija v prezirljiv molk le zato, da bi se ga ljudje na Bernini še bolj bali!

In drugih stvari je dovolj, ki dajejo Engadinem govoriti več nego Marko Paltram.

V bundnerski politiki je zelo živo. Engadinski poslanci, predvsem mladostni državnik Lucij Planta in tihi, žilavi Saratz, so pred zborom v Churu uspeli s predlogom, da se bo zidala cesta iz Chure čez gore v Engadin in odvod v Italijo.

Zarek upanja preleti vedno manj obljudeno dolino.

Sklepu na čast hočejo privedi majhno strelsko slavnost in po občaju zadene vrsta Madulein, rojstni kraj Marka Paltrama.

Nekega poletnega dne pride Paltram s kožo na hrbtu v Samaden. Stopi na dvorišče gostilne "Pri kroni", kjer keglja majhna družba meščanov, in izpije nekaj vina, močno pomešanega z vodo.

Tedaj ineni nekdo: "Marko, prišli boste na strelsko svečanost v Madulein pač tudi vi. Preden se odselimo iz Engadina, hočemo še poskusiti, kako neso risanice!"

Tedaj prične doktor Troll, ki je tudi med kegljači, zbadati, zakaj ni še pozabil starega spopada ob Pijini postelji, in beseda da besedo.

"Paltram," se roga doktor, "preden sedete k nam, se operite pred sodiščem, pravijo, da se vas drži kri!"

"Doktor," se nasmehne Paltram in oči se mu čudno zasvetijo, "ta sramota ne bo ostala nekaznovana, zanesite se na to!"

"Ali niste nikoga ubili?" čuje doktor.

"Doktor," odgovori Marko Paltram resno, "to je med Bogom in menoj!"

S tem gre in pusti druge v brezmejni osuplosti, zakaj njegove besede zvenijo kakor priznanje. Toda koga je ubil? Kje? Kdaj?

Ako ne bo sam spregovoril, ne bo tega nihče doznal, nihče ne bo vedel za njegovo krivdo in greh.

Toda govorice zopet oživijo in krik ogorčenja se odbije zaradi njega zopet po dolini.

Doktor Troll se pelje v somračni noči iz St. Moritza v Samaden. Kadji in vodi svojega konja.

Ko vozi mimo hiš v Celerini, počti strel.

Vivčkova glava odleti. Prestrašeni doktor s težavo kroti svojega konja. Marko Paltram pristopi z vljudnim pozdravom: "Dober večer, gospod doktor. To je pobotnica za Samaden in zdaj mir!"

Vaščani pa, ki so slišali strel, hitijo na cesto. "Ustreliti sem hotel čuka," pripoveduje Marko Paltram, mrki človek, s prevejenim nasmehom, "pa je prišel vmes voz in doktor je ob pipico." Nato odide.

Neverjeten strel v nočni temi! Ljudje majejo z glavami: saj ne more biti! Toda, ali ni Marko Paltram že kot deček v Maduleinu šestokrat dovolj svojemu bratu v šali odpihnil s kroglo pipice izpred ust? Kdo neki je ta človek, da bi se smel tako kaznivo igrati s tujimi življenji in se postavljati sodiščem po robu z besedami: "Privedite priče!"

Med ljudmi vre proti Marku Paltramu.

Pa pride strelski praznik v Maduleinu. Visoko vzravnano, moško lepa postava kakor junak davnih časov, se pojavi sivi lovec in stopi med ljudi. Tedaj mu pridejo naproti priveditelji slovesnosti, njegovi rojaki: "Marko Paltram, prepovedano ti je streljati!"

"Meni?"

Prebledi in njegove oči se kamogaskarsko zasvetijo.

Možje se boji nesreče. "Saj veš, zakaj, drugi bodo zapustili slavnost, ako ne greš ti."

"Saj grem, saj grem!" zakriči Marko. "Na svidenje na Bernini!"

To zveni, kakor bi menda hotel reči: "Smrt vam vsem!" To zveni temno in strahotno.

"Ali je Bernina tvoja, mar si njen kralj?"

"To boste videli!" zaškriplje on, se visoko vzravna in se ozre z ledenomrzlo jezo okoli sebe, s pogledom, da strese trde može.

"Da, jaz sem kralj Bernine," pravi njegovo oko.

Sredi grozljive tišine odide. Vez med njim in njegovim rodnim krajem je pretrgana. Ljudje se prerivajo in dajejo v zamolklih glasovih duška svoji jezi, težko vzdražljiva buenderska kri vre.

"Kralj Bernine! No, tudi mi bomo videli!" Ljudje žugajo in grozijo.

Toda dobro se ne počuti nihče in streljanje v Maduleinu je žalna slavnost. Smeh, ki zadoni tu in tam, zbuja strah.

Izza strelskega praznika v Maduleinu je Marko Paltram berninski kralj in samo blaznosmeli predzreži si upajo udirati v njegova lovišča.

V njih gospoduje in kraljuje kakor vitez z Guardava, in se ne šali. Po kočah Bergamaskov stika za puškami in si jih privsvaja. Pastirje sili, da mu slušajo in odnašajo divjačino v dolino, in gorje mu, kdor ne bi ubogal ali bi klepetal — ko zli duh bi s eprikazal Marko Paltram ponoči v njegovi koči.

Temne pravljice vedo povedati, da tudi planšarke in žanjice divje trave niso varne pred njim. Ni se jim treba bati njegove sile, pač pa njegovega smehljaja, njegovih mehkih besed, prevzemajoče žalosti v njegovem obrazu.

Marko Paltram je v resnici vitez iz Guardava, kdo bi se mu mogel upirati, ognju njegove strasti.

In vedno znova vstajajo govorice o neznanih lovcih iz Italije in Tirol, ki so padli kot lovski tatovi pod njegovo puško, padli kjer ni ne prič ne sodnika.

(Dalje prihodnje)

Issued Every Thursday for the Yugoslavs in Wisconsin. Tedenska priloga za Slovence v Wisconsinu.

O B Z O R

THE WISCONSIN YUGOSLAV OBSERVER — AFFILIATED WITH THE "AMERICAN HOME" DAILY

Address: All Communications to OBZOR PUBLISHING COMPANY, 830 So. 5th St. Milwaukee 4, Wis. Tel. Mitchell 4773

LOKALNE VESTI

Dodatno k smrti pok. John Vidergarja

O pok. John Vidergarju, ki je podlegel nahuhi in srčni hibi v terek, 12. avgusta, smo dobili še naslednje informacije: Rojen je bil v Zagorju ob Savi pred 68. leti in je prišel v Ameriko l. 1900. Živel je nekaj časa v Virvenu, Ill., nato v Seattlu, Wash., kjer se je l. 1908 poročil z Josephine Kos. Leta 1927 se je z družino naselil v Milwaukee, kjer mu je pred 2 letoma — 4. septembra 1945 — žena umrla in je po njeni smrti tudi sam začel vidno hirati. Za nekaj časa je odšel v Kalifornijo, k bratom v Fontana, kjer je upal, da se mu bo zdravje izboljšalo, a je kmalu uvidel, da kalifornijski zrak upliva celo slabše na njegovo zdravje kot ostra wisconsinška klima ter se je zato vrnil v Milwaukee. Pokojni je bil precej znan med Slovenci v Ameriki po svojih dopisih v raznih listih. Bil je iskren katolik ne samo po svojem prepričanju, ampak tudi po svojem življenju in dejanjih. V tem duhu je vzgajal tudi vso svojo družino. Zapušča dva sinova, Johna in Josepha ter eno hčer Sylvijo. Vsi trije so že poročeni in imajo svoje domove in družine. Poleg teh zapuščaja v Fontani v Kaliforniji tudi tri brate, Franka, Antona in Viktorja, v starem kraju pa sestro Nežo Martini, ter več ostalih sorodnikov. Pogreb je bil v soboto, 16. avgusta iz cerkve Sv. Janeza Ev., katere eden glavnih podpornikov in najzvestejših članov je bil, in sicer ob asistenci domačega župnika Rev. Antona Schifferlerja, Rev. Louis Korena iz Sheboygana in Rev. Ray Let-

terja iz St. Francis semenišča. Tudi udeležba pri pogrebu je pričala o velikem spoštovanju in ugledu, ki ga je pokojnik užival. Spadal je tudi k trem društvom: Sv. Janeza Ev., št. 65 KSKJ, Bratoljub št. 234 S. N. P. J., in Združeni Slovani št. 225 ABZ. — Blag mu spomin, preostalih pa naše sožalje.

Našel očeta mrtvega s puško ob strani

Te dni je Jack Košir iz 619 E. Lyon St., našel na podstrešju svojega doma svojega očeta Ignaca mrtvega, poleg njedno vidno hirati. Kaj je gnalo nesrečneža v smrt ni znano. Star je bil 60 let ter je živel prej v Hancocku, Wis., odkoder je prišel k sinu pred tremi tedni. V njegovem žepu so našli potrdilo za \$1,500, ki jih je pokojni "investiral" v Titovo Jugoslavijo, dalje "money order" za \$1,400 in \$165 v gotovini. Sin je izpovedal, da je bil oče nekaj časa v bolnici zaradi živčne razvratosti in da se je pred dvema mesecema ločil od žene. Pokopan je bil na Wanderer's Rest pokopališče.

\$16 avtomobilske licence

S tekočim mesecem je stopil v veljavo nedavno sprejeti novi državni zakon, po katerem bodo avtomobilisti plačevali enotno letno avtomobilsko licenčno pristojbino v znesku \$16, neglede na izdelek in težo

avtomobila. V Wisconsinu smo dozdej imeli, kakor najbrž tudi po drugih državah, različne avtomobilske pristojbine, ki so se določevale po teži in starosti avtomobila. Najmanjša pristojbina je bila \$12 na leto. Razlikoval pa se je naš zakon od drugih v tem, da je vsak avtomobil imel svojo stalno licenčno številko, ki jo je lastnik lahko prenesel tudi na nov avtomobil in je veljala za določeno meseca naprej v katerem je bila pristojbina plačana. Z novo, povišano 16-dolarsko pristojbino pa stari avtomobili ne bodo prizadeti, temveč bo stara, nižja pristojbina ostala v veljavi zanje še naprej, dokler bodo v rabi. Med "stare" avtomobile se prišteva vse izdelke, stare 5 ali več let dne 1. avgusta. Z novim zakonom bodo v bodoče predvsem profitirali lastniki novih, težjih avtomobilov, ki so morali dozdaj plačevati tudi po \$20 in več na leto za licenčno številko.

Poroka

Poročili so se dne: Arthur Demshar, 1332 So. 56th St., in Antonia Pungarchar, 6233 W. Fairview Ave.; Albert V. Tomšich, 2768—7th Lane, in Ruth B. Studzinski, 1218-B E. Kane Pl. — Bilo srečno.

Rojenice

Rojenice so obiskale družino Joseph Lončar, 2400 W. Cypress St., ter jim pustile zdravo hčerko.

—Nemec pravi: Nikjer ne spoznaš človeka bolj, kakšen je, kakor prav pri jedi.

ZA VSAKEGA NEKAJ

J. D.

Vsa glasila ameriških progogarjev naglašajo, da se je treba obrniti proč od republikancev. Nekaj let so "prali" demokrate, zdaj pa umivajo republikance. John L. Lewis, njih predsednik, ne reče nič.

Harold Stassen, bivši guverner Minnesote in ki upa biti predsedniški kandidat republikanske stranke, je oni dan izjavil v San Franciscu, da ne bo kandidiral za podpredsednika, ako bi bil predsedniški kandidat newyorški guverner Dewey. To se je bilo že tako razpaslo po deželi, da je bil Stassen prisiljen dati to izjavo.

Veterani, ki so obdržali vladno življenjsko zavarovalnino, bodo dobili na svoje certifikate dividendo v nekaj mesecih. Kako velika bo ta dividenda, se še ne ve. V skladu se je namreč nabralo dosti več denarja, kot so pa pričakovali. Vzrok je temu to, ker so postavili precej visoke premije, ko so računali, da bo več vojakov padlo v vojni, kot jih pa je v resnici.

Po deželi vidijo republikanci zelo malo upanja, da bi bil ohijski guverner Herbert drugo leto zopet izvoljen. Zato z vso gotovostjo pričakujejo, da bo prejšnji guverner Frank J. Lausche zopet kandidat in s tem bo izgubljenih 25 elektoralnih glasov za republikanskega predsedniškega kandidata.

Francija bo najbrže v kratkem odprla mejo proti Španiji. Zaprla jo je na pritisk komunistov. Francoska vlada pravi, da ker Anglija in Amerika nista nehali trgovati s Španijo, zakaj bi ne smela pa Francija.

Egipčani s svojim kraljem Faroukom niso nič kaj zadovoljni. V mednarodnih problemih se namreč ni izkazal kot dobrega voditelja.

Komunistična vlada v Romuniji se pripravlja, da začne na celi črti z verskimi preganjanji. Ne dolgo tega je prišel v Romunijo iz Moskve patrijarh Aleksej, poglavar ruske pravoslavne cerkve. Ta je nagovarjal romunskega patrijarha Nicodemusa, naj pomaga v boju proti Vatikanu ter proti angleškim in ameriškim verskim skupinam. Nicodemus ni bil s tem nič kaj zadovoljen, toda ve, da bo takoj odstavljen in imenovan drugi, če on ne bo pokoren komunistični vladi. Mnogo romunskih pravoslavni duhovnikov so že zaprli, ker so podpirali YMCA.

Skozi železni zastor je predrla sledeča vest. Diktator Stalin je precej boljše zdravje, ker se je odpovedal vsaki opojni pijači, vodki in vinu. Pri banketih pije zdaj samo vodo.

Ameriški ekonomisti vidijo za farmerja drugo leto še vedno

SLUŽBO DOBI MOSKI

za čiščenje gostilniških prostorov. Mora imeti izkušnje v tem poslu. Dobro mesto za pravega moža. Plača \$30 na teden. Zglasite se pri

LEVAR'S TAVERN
801 So. 2nd St. Milwaukee, Wis.

no dobre čase. Zato je pa poljedelski tajnik naročil, naj obsejejo prav toliko akrov s pšenico kot letos, to je 75,000,000 akrov.

Kakor zdaj kaže krompir, bo letos najmanjši pridelek od leta 1939. Vsled tega vladi ne bo treba farmerjem garantirati cene krompirja, kar jo je prešlo leto stalo do \$100,000,000. Letos pričakujejo 93,000,000 bušljev manj krompirja v Ameriki kot lansko leto.

V Ameriki bodo začeli s kampanjo, da se vpelje posebne vrste steklenica za pivo. Ta bo polovico lažja in eno tretjino krajša kot sedanja steklenica. Teh steklenic ljudem ne bo treba vračati nazaj, kadar bodo spili pivo in to, pravijo, bo ljudem zelo všeč.

Predsedniku Trumanu priporočajo, naj napravi govorniško turnejo po zapadu, kadar se bo vrnil iz Brazilije. To bi mu pomagalo drugo leto v kampanji, pravijo. Predsednik se še ni odločil za to pot.

Ameriški vladni uradniki so mnenja, da si Anglija ne bo pomagala na noge, dokler ne bo izsella nekaj svojega prebivalstva v svoje kolonije in dominione.

Arthur Jefferson iz Joppa, Md., toži vlado za \$100,000. Ko je bil v armadi, pravi v tožbi, so ga vojaški zdravniki operirali. Ker ni bil nič boljši, je moral iznova na operacijo in tedaj so našli v njegovem trebuhu kos brisače, ki so jo kirurgi pozabili tam pri prvi operaciji. Vsled teh dveh operacij ne bo nikoli več zdrav, pravi in zahteva odškodnino od Strica Sama.

Človeško telo se je v tej splošni draginji tudi podražilo. Nekdaj so bile vredne kemične sestavine v človeškem telesu komaj 98 centov, danes jih pa cenijo že na \$31.04.

James Wallace iz Oaklanda, Kalifornija, je imel veliko srečo, nazadnje pa le smolo. Volzil je avto po cesti. Krenil je naglo vstran, da se izogne drugemu avtu. Pri tem je pa podrl železno ograjo pri občestnem nasipu ter zdrknil z avtom 200 čevljev globoko. Ko se je avto ustavil, je zlezal James iz njega nepoškodovan. Ko si je ogledoval škodo je pa priletel po rebri kamen, ga zadel v glavo in zbil na tla.

Mrs. William Clayton v Albuquerque, N. M., je hotela z vrtno cevjo zaliti rože. Pobrala je cev, da bi začela z delom, pa je cev tudi bliskovito izpustila iz rok. Pobrala je bila namreč kačo klopotajo, ki je ležala ob cevi, pa je mislila, da je prišla za cev.

Blizu Centerville, Virginia, so delali na cesti kaznenci. Pri tem je eden izmed njih z lopato dregnul v gnezdo sršenov. Razdraženi sršeni pa so njimi. Kaznenci in pazniki so se razbežali na vse strani. Eden izmed kaznencev je pa tako daleč bežal, da ga še danes niso našli. Menda je imel strah pred sršeni, kali?

Sladolec v puščavi. — Najbolj popularni vojak v Arizoni je gotovo Mess Sgt. Carl J. Story iz Mooreville, N. C., ki je poznan kot "Ice Cream Father" med vojaki, ki so na orožnih vajah v puščavah Arizone. Dnevno napravi 16 galonov sladoleča za svojih 300 vojakov.

Biciklisti sprejemajo blagoslov. — St. Christopher je znan zaščitnik popotnikov. Rev. John Gorman, župnik fare, katere cerkev je posvečena temu svetniku v Baldwin, K. I. vsako leto na praznik sv. Christopherja podeli blagoslov biciklistom in drugim potnikom, kot nam kaže gornja slika.

DO YOU GET VITAMINS?

Of course you do. Everybody does. Couldn't live if they didn't. The question is, do you get ENOUGH vitamins? A great many people do not, and as a result, feel below par.

ONE A DAY

MULTIPLE VITAMIN CAPSULES

A single One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsule every day, furnishes the basic daily quantities of the five vitamins whose requirements in human nutrition are known.

Get One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules at your drug store.

MILES LABORATORIES, INC.
Eli Lilly & Co.

BELI MENIHI

Povest iz prve polovice XII. stoletja
spisal IVAN ZOREC

Trlep jih je pomiril in jim ob kratkem povedal, kako in kaj. A oči vseh so se zmerom strahoma države ujetnika, hrupavi glasovi so vpili: "Ubijte ga, prekletega!" "Za peto ga obesite!" "Po turško ga natepite in na kol nateknite!" "Tiho!" je Trlep zavpil. "Ali smo kristjani, ali smo Turki?" Ujetnik je tam stal z rokami za pasom in se delal, kakor da ves vrišč njemu nič mar. Bil je velik, suhljat in koščat, a mišičast možak z dolgimi črnimi brki, ki sta se mu ob ustnih kotih pobešala, kakor dva verižna repa. V obraz je bil teman, izpod košatih obrvi so se mu bliskale vroče oči, uprte nekam daleč, kakor človeku, ki ga zmaguje otožnost. Trlep ga je začel izpraševati, pa Bošnjak je bil mrk in kratek v odgovorjanju. Nemara se je zavedal, da se mu kroji sodba, ki ne kaže, da bi bila milostna sredi teh srditih ljudi. "Odsekaj mi že glavo," je temno rekel Trlepu. "Kaj je zato treba toliko besedi?" "Saj nisem Turek." "Tudi jaz nisem, povedali so ti." "Ali imaš kaj svojih ljudi?" "Nimam." "In bi rad domov?" "Stati je bolje ko hoditi, sedeti bolje ko stati." "Govori, da te razumem." "Ležati je bolje ko sedeti, umreti bolje ko živeti brez svobode." "Ubij me, kaj me slepiš s svobodo, ki je zame več ni." "Morda te bom osvobodil, samo Turki naj se prej odvržejo." "Ubij me," je ujetnik godrnjal. "Saj veš, da ne bi živ prišel do Bosne, čeprav bi vedel za pot." "Kristjan sem, Bog bi me udaril, če bi te pogubil mirnega." Ujetnik je zardel in vzdihnil, Trlep mu je obrnil hrbet in se nameril po opravkih. "Da se mi ga nihče ne pri-takne!" je zabičel možem, ki so stali okoli Turka in se nevoljno razmikali. "A ti mi ne uha-jaj!" je temu še zapretil z roko. "Kaj pravite, sosede?" je dolgopet Zubničan godrnjal. "Ali Turki tudi tako pestujejo našega človeka, ki ga ujemo na človečjem lovu in odženo bog-ve kam?" "O, saj te Damija pravil, kaj z njim počno!" mu je sosed pritegnil. "Vsaj pretpeti bi morali to turško zver!" "Če bi ga začeli tolči, ne bi več vstal, tako bi mu vsak pritisnil, hudicu turškemu!" "Da, jaz res ne vidim in ne vem, kaj se Trlepu melje v glavi, da ga ni dal pogubiti kar precej." "Ta turška pošast pa se ven-dar drži kakor zarjavele klešče; nemara zato, ker klati več ne more in požigati." "Mislim, da bi mu Bog laže odpustil grehe, kolikor mi jih je že šlo čez hrbet, če bi temu grdogledemu zlodeju med rebr-a porinil nož ali pa vsaj odre-žal nos in ušesa — pa naj se Trlep potlej obesi ali pa ne." "Ne klopoči takih! Trlep že ve, kaj se sme. In potipal bi te, da bi ga pomnil." Trlep je iskala svoje in Rado-hove, pa ni našel nikogar. Po tesnem prostoru med obzidjem in cerkvijo so se gostile gruče beguncev. V eni izmed njih je stal Kopič in nerad pravil, kako je Turkom drobil betice. "Saj ni bilo nič," se je bra-

kanka Urša in na vse oči kar požirala Kopiča. Pa ta se ni dosti menil zanjo, oči so mu hodile čez ljudi in iskale Lizo. Velikanka je odstorkljala in se ustavila ob gruči, ki je po svoje izpraševala Turka. "Kristjan, praviš, da si?" je star mož postrani gledal Bošnjaka. "In si prišel morit kristjane in jim požigat vasi?" "Turek nas sili, slušati moramo," je ujetnik že zgovorneje pravil. "Aha, Turek vam je graščak, kajne?" "Zakaj se mu ne upreš?" je Urša revsknila. Bošnjak jo je debelo pogledal, najbrž se ni videl take velikanke. "Zakaj se pa mi ne upiramo graščaku, ki tudi ni nič prida in ki nas takisto sili, kar nam ni po mislih?" Urša je molčala in čudno gledala koščatega in velikega Bošnjaka. "Trlep nam je velel, naj pazimo, da jo tale turški kristjan ne potegne spet med Turke," se je oni stari mož domislil. "Urša, ki si trdih pesti, ti ga vzemi na oko, pa bomo brez skrbi!" Urša ni rekla nobene, ujetnika je kar le gledala. "Kopič," je Liza prosila, — "stopi, stopi, prežune mi skličiči, pa tudi Turka privedi. Trlep je ukazal, napasti in napojiti jih moram." (Dalje prihodnjič.)

Hector Chevigny (levi), pisatelj za NBC, ki je pred tremi leti izgubil vid, pravi, da ga slepota prav nič ne ovira v sabljanju. Slika nam ga predstavlja v igri z njegovi instruktorko Alexander Hern, ki je mojster v sabljanju. Hern ne samo da poučuje v sabljanju slepe, ampak jih tudi trenira za nastope v sabljaci, ki vidijo.

ZMOT LE TEŽKO SPOZNA MO

(Nadaljevanje s 2 strani)
večje možnosti, posebno za šest fante. V nadi, da si zdrav in zadovoljen te pristrčno pozdravljajam.
Nič ne bom dodajal. Ako si zdrave pameti in dobre volje, boš znal prav dobro kar sam prebrati pšenične zrno od ljulike katero je posejal po naši domovini brezbožni in krvavi komunizem. Razumeti boš moral silno bol, ki jo povzročata plemenitim dušam naših sorodnikov; razbičana srca poštono mi-slečih ljudi; poteptano svobodo duha in mišljenja in sploh vsega, kar je v človeku pozitivnega. Doumeti boš moral, da isto čaka tebe, ker brez vesti in poštenja pomagaš sopotnikom komunizma in mu pripravljáš tako tla v demokratični deželi, kjer bivaš ti svoboden, sit in oblečen. Dogmati boš moral, da si tudi ti kriv strašnega trpljenja svojih bratov in sestra, svojih očetov in mater, ker se ne zoperstaviš rdeči pošasti, ki mori ubija lepo tvojo bivšo domovino Slovenijo. Poglej v svoje življenje, v skrite kotičke svojega srca in obračunaj z nedovoljenimi pogledi in srčnimi simpatijami, kajti drugače ti preti prokletstvo lastnega naroda, katerega krvi, ki kliče v nebo za maščevanje, si kriv tudi ti, otrok nezvesti, sprijeni sin trpeče matere ker pomagaš s svojim sodelovanjem rdečemu rablju uničevati njeno sveto in ljubeznivo srce.
Stefan Posavski.

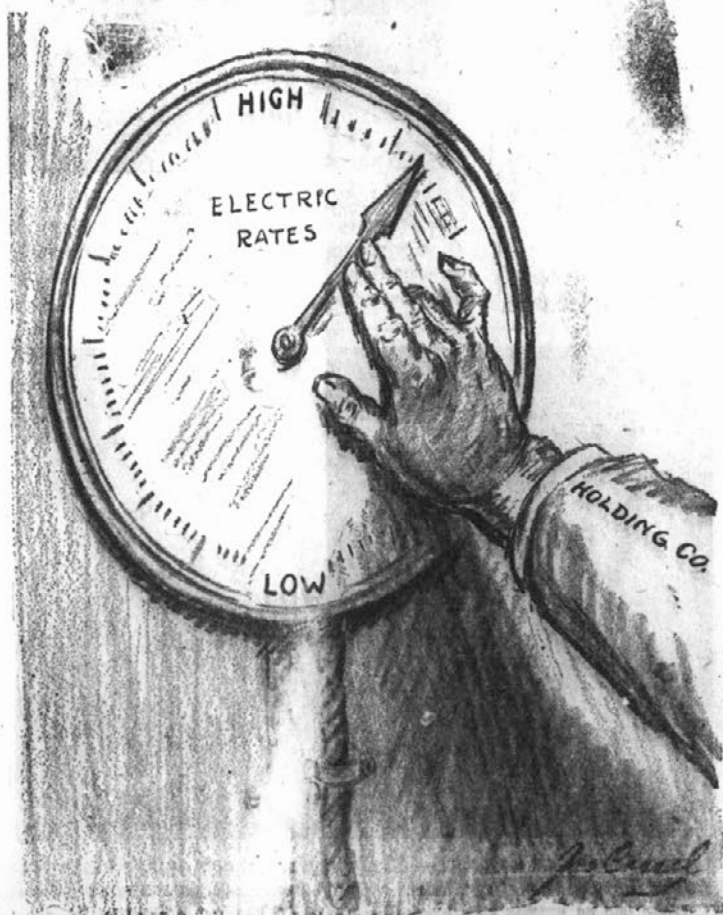
MALI OGLASI

Na prodaj — v starem kraju kmetija v Zagradcu pri Stični, Slovenija, z velikim gozdom. Obseg posestva 32 akrov. Gozd se lahko takoj proda. Idealna prilika za onega, ki se namerava vrniti v staro domovino. Za nadaljne informacije se zglasite pri: Francis Ruttar, 15942 Whitcomb, Cleveland 10, Ohio. —(166)

Soba se odda
Opremljena soba se odda ženi; si lahko tudi kuha. Zglasite naj se na 1154 E. 60. St. ali pa na 1162 E. 60. St. —(165)

Pohištvo naprodaj
Naprodaj je pohištvo iz javorovega lesa za spalnico ter belo za jedilnico; vse kot novo. Pokličite kadar želite EN 2772. (165)

THE CONTROLLING HAND!

GET ACQUAINTED OFFER

53 PIECE SET DINNERWARE

Service for 8

Priced For Quick Sale at\$34.95

ALSO

38 PIECE SET SILVER PLATED TABLEWARE

Service for Six . . . Embassy Pattern
Made By a Reputable Silverware Mfr.

YOU GET BOTH FOR \$34.95

Use Our Club Payment Plan \$2.00 PER WEEK
This Combination Offer Limited! Hurry!

We Also Sell

GENERAL ELECTRIC APPLIANCES—RADIOS

House of Silver, Inc.
1857 E. 17TH ST.
(In The Herts Bldg.)
SU. 3727

Open Monday Evenings Till 10 P. M.

GARAGE DOOR PROBLEMS!

Let ERNIE J. SOLGOS WORRY ABOUT THEM

INSTALLING OVERHEAD TYPE DOORS SINCE 1937
CHANGE OVER, SPECIALTY—RESIDENTIAL AND COMMERCIAL
YOUR OLD OVERHEAD TYPE DOORS SERVICED
COMPLETE—CHECKED, OILED, FREED-UP \$3.00
EXPERT CARPENTER WORK

CALL ANY TIME WI. 1155
3767 WEST 137 ST. FREE ESTIMATES

VOTE FOR

PETER

ZIMMERMAN

For Council 10th Ward

"A FRIEND OF THE SLOVENIAN PEOPLE"

Primary Election Tues., Sept. 30th

DELO DOBIJO

PUNCH PRESS OPERATORJI
Visoka plača od ure in plača od kosa.
Murray Ohio Mfg. Co.
1115 E. 152. St. (167)

Michael's Floral Shop

MICHAEL SUHADOLC, lastnik

Cvetlice za vse namene
5823 Superior Ave.
EX 3408 (Thurs.)

ZA PREKLADANJE TOVORA

Nickel Plate tovrno skladišče
E. 9th St. in Broadway
Plača 93 1/2c na uro
Čas in pol za nad 8 ur
Zglasite se pri
Mr. George J. Wulff ..
Nickel Plate R. R. Co.
E. 9th & Broadway (167)

Cementna dela

Izdelujem vsa kovrstna cementna dela, kot dovoze, pločnike, hodnike. Delo trpežno in cene v vašo zadovoljstvo.

Leo Troha
22031 Miller Ave.
Euclid, O.
Tel. IV 2494 (Mo. Thur. x)

MALI OGLASI

Sobe išče
Moški bi rad dobil 3 ali 4 sobe na vzhodni ali zapadni strani mesta. Kdor ima kaj primerne, naj pokliče po 7 uri zvečer: Mike Rudman, PR 8950. —(165)

Apartment naprodaj

Naprodaj je zidan apartment s 5 stanovanji; eno ima 8 sob, 4 pa po 6 sob. Nahaja se na E. 82. cesti med Superior in Wade Park. Pokličite Mr. Budnick RA 1716. (Avg. 11, 13, 15, 19, 21)

Kraška kamnoseška obrt

15425 Waterloo Rd.
IVanhoa 2337
EDINA SLOVENSKA IZDELVALNIKA NAGROBNIH SPOMENIKOV

RE-NU AUTO BODY CO.
Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.
Popravljamo body in tenderje. Welding
JOHN J. POZNIK
Glenville 9339
902 East 152nd St.

FR. MIHČIČ CAFE
7114 St. Clair Ave.
ENdlicott 9359
6% pivo, vino, žganje in dober prigrizek. Se pripravljamo za obisk.
Odperto do 2:30 zjutraj

East 61st St. Garage
FRANK RICH, lastnik
1109 E. 61st St.
HEnderson 9231
Se pripravljamo za popravila in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

OPENING! and at your SERVICE!

Furniture and Appliances

CIPRIANI and THOMAS

15438 Lake Shore Boulevard

Kenmore 8603

J & R THE FURNACE MAN & ROOFER

Roofing New or Repairs

INDUSTRIAL—RESIDENTIAL—COMMERCIAL

ALL TYPES OF ROOFING THE NEW, AMAZING ROOFING STATIC ASPHALT COATING LONGER LASTING—WILL GIVE 10 TO 15 MORE YEARS OF SERVICE WON'T FLOW, CRACK OR CARBONIZE WE SPECIALIZE IN COMPLETE FURNACE SERVICES INSTALLING - RESETTING - REPAIRING - CLEANING NEW GAS - COAL - OIL FURNACES CALL FOR FREE ESTIMATES

J & R Roof and Furnace Co.

GL. 5466

Day or Night

GL. 5466

YOUR SHOES ARE SHOWING

Keep Well-Groomed With the "SHOE VALET"

complete with polishing cloth, 1 form for men, and 1 form for ladies' and children's shoes—only

\$2.95

Clip This Coupon—Mail Today Advance Appliance Co. 8209 Superior, Cleveland 3, O. GA. 3268 Please send complete "Shoe Valet" prepaid Enclosed please find check money order C.O.D. for \$2.95. Prepaid if remittance is enclosed. In Ohio add 3% State Sales Tax. Name _____ Address _____ City _____ Zone _____ State _____ Satisfaction or Money Back Guarantee

SO EASY TO USE . . . NO STOOP NO SQUAT

simply place your shoe on form, or bracket, and give it a gleaming, professional polish.

JUST AS SIMPLE AS THAT! "SHOE VALET" fits all shoes . . . is never in the way! Just put the bracket where you want it and use form only when polishing shoes. Look at your shoes . . . everybody else does . . . keep them looking spick and span.

IMMEDIATE DELIVERY

HELP WANTED MALE

PUNCH PRESS OPERATORS

SHEAR OPERATORS

CRANE OPERATORS

2nd and 3rd Shift

Piece Work

Some Overtime

THE GEOMETRIC STAMPING CO.

1111 E. 200th St. IV. 3800

HELP WANTED FEMALE

COMPTOMETER OPERATOR WANTED

Salary

Pleasant Working

Conditions

CONTACT MR. STEWART IV. 3800

ELECT

JAMES T. CASSIDY

FOR

MUNICIPAL JUDGE

Former Chief Assistant County Prosecutor Former Assistant Director of Law Prominent Cleveland Attorney ELECTION TUES., NOV. 4th Term Ending Jan. 4th, 1950

BUCKEYE HOME & AUTO SUPPLY OPENING SPECIAL

Reg. 4.95

Scissors Jack

2.98

Reg. 10c

Scouring Pads, 3 for

19c

Regular 59c 10 Quart

GALVANIZED SCRUB PAIL

30c

9627 LORAIN AVE.

AT. 1226

Come in and see our complete line of tools and plumbing supplies

RECORDING SERVICES

Recording done in your home, church services, Meetings, Speakers, Orchestras, Etc.

John F. Glynn Recording Enterprises

Weekdays after 4:30 P. M. Saturdays & Sundays All Day Call Henderson 9737

Weekdays before 4:30 P. M. Call Garfield 2500

ZIPPERS REPLACED and REPAIRED

QUICK REPAIR SERVICE

on all types of leather goods, handbags, luggage, golf bags, etc.

WE GOLD STAMP INITIALS, NAMES, FRATERNAL EMBLEMS, MONOGRAMS, ETC.

ART LEATHERCRAFT CO., 4618 Euclid Ave.

Announcing the Opening of CAMPUS SPORTING GOODS

12708 Superior Corner Lockwood GL. 6301

(In The Store Formerly Occupied by Cleveland Fabric Shop)

Everything for the Sportsman

Opening Specials

Riverwood Softball Bats \$1.85

Ravenna Fly Reels 98c

Indian Chief Tennis Rackets \$4.95

Converse Tennis Shoes \$2.25

Fishing Rods \$2.98

Grenadier Golf Balls 59c

Men's and Women's Golf Clubs

Well-Known Make—

Compare Our Prices

Ranger Fishing Reels

Lifetime Guarantee! Special for Opening Only \$9.25

Munro Tennis Balls 49c

Day's Pork Baits 30c

Learner's Roller Skates \$1.29

Ranbaxy Badminton Rackets \$1.49

Badminton Shuttlecocks 25c

Special Prices to Church, School and Club Teams

Open Tuesday, Thursday, Friday and Saturday Till 9 P. M.

Air-Conditioned

Tracy Tavern & Beverage Store

434 EAST 200th ST.

IVanhoe 9510

A FULL LINE OF WINES, BEERS and LIQUORS

Call IV. 9510—We Deliver—No Extra Charge

Our Rathskeller Is Now Available For

PARTIES, WEDDINGS AND BANQUETS

FRANK JERIC - TOMMY BANC, Props.

VOTE FOR

CARL J. PROBECK

FOR COUNCIL 15th WARD

Qualified — Experienced

"A FRIEND OF THE SLOVENIAN PEOPLE"

Your Votes Appreciated

Primary Election Tues., Sept. 30th

AM I HAPPY!

I've just discovered how to add new beauty and lasting protection to my linoleum WITHOUT scrubbing or waxing. It's simply amazing! So economical and easy to apply, and dries to a satin-smooth, transparent finish in only 40 minutes. Water-proof and NON-SKID, too!

MAGIC PLASTIC LINOLEUM FINISH

PINT 98c

QUART \$1.95

If your Grocer cannot supply you call GARfield 4911 for FREE HOME DELIVERY

THE METROPOLITAN COLLEGE AND CLINIC

AT 3421 PROSPECT AVE.

Announces

THE OPENING of its new Clinic, Sept. 1, 1947

Serving thousands of Clevelanders in the past 15 years, a new and better health service is offered its many friends. Senior intern doctors, under staff supervision provide a complete health service at moderate cost.

HOTEL ROOMS AVAILABLE

Singles—\$2 up Doubles—\$3 up Dining Room and Bar Free Parking

IMPERIAL HOTEL

F. H. WITTENBURG "WIT" TO YOU

1931 E. 79th Street GA. 7641

AUGUST SALE OF FURS

Presenting Fine Coats with this season's newest feature

CONVENIENT PAYMENT PLAN Purchases stored until fall

Louis Tilus

FOR MANY YEARS BUYER OF FURS FOR THE HOUSE OF 507 Carnegie Hall 1229 Huron Rd. MAIn 9778

—Autor ameriške državne binne "Star Spangled Banner," Francis Scott Key, je bil rojen 9. avgusta 1780, himno pa je spisal 14. septembra 1814. —Prva električna poulčna železnica v Zed, državah je stopila v promet 14. avgusta 1885 in sicer v mestu Baltimore, Maryland.

JUST OPENED CIPRIANI & THOMAS FURNITURE & APPLIANCE STORE 15438 Lake Shore Blvd.

ONE OF THE FINEST, AND MOST MODERN, UP-TO-DATE FURNITURE AND APPLIANCE STORES, JUST RECENTLY OPENED. THE NEW PROPRIETORS ARE MR. JOE CIPRIANI AND FLOYD THOMAS, WHO HAVE HAD YEARS OF EXPERIENCE IN THE FURNITURE BUSINESS.

THE NEW STORE CARRIES A COMPLETE AND MOST UP-TO-DATE LINE OF ALL NATIONALLY KNOWN FURNITURE AND APPLIANCES. WHEN CHOOSING YOUR FURNITURE OR APPLIANCES, FOR A BETTER GRADE AND QUALITY, VISIT THE NEW STORE, AND MAKE YOUR SELECTIONS. JOE AND FLOYD GIVE EACH CUSTOMER THEIR PERSONAL ATTENTION, AND LONG KNOWLEDGE OF EXPERIENCE, TO HELP SATISFY EACH PURCHASER.

IZ SLOVENIJE

(Nadaljevanje s 1 strani)

ljudstvo v coni B reši strašne gospodarske stiske in se mu omogoči pravična zamenjava blaga. Sedaj je razmerje tako: V coni B je maslo po 250 lir, v coni A pod Amerikanci pa po 1200 lir. V coni B pod jugoslovansko upravo so jajca po 8 lir, v coni ameriške uprave pa po 33 lir. Po vrhu vsega tega pa se mnoge potrebitne pod jugoslovansko upravo sploh ne dobe. To je vzrok tihotapstva. Ljudstvo v coni B zlasti gospodarsko čuti, kaj mu je prinesel jugoslovanski komunizem.

TUDI IZ CONE A se ne sme v cono B prenesti nobenega blaga brez posebne dovoljenja. Tako tudi potreba po najbolj vsakdanjih stvareh povzroča tihotapstvo.

JUGOSLOVANSKI DEZERTERJI. — Poleg tihotapcev pa

pridejo čez mejo tudi vojaški dezertjerji. Tako poročajo iz Dornberga: V sredo 22. julija okrog devetih zjutraj so se pri zavezniškem poveljstvu v Dornbergu v Vipavski dolini (cona A) prijavi in predali 4 jugoslovanski vojaki in en civilist. Bili so lačni in so najprej prosili, da bi dobili kaj za pod zob. Vaščani so prihod jugoslovanskih vojakov opazili. Ker so se v zadnjih dneh v tukajšnjih predelih zopet razširjale vesti o skorajšnji zasedbi cone A po jugoslovanskih četah, so poredneži dogodek po svoje tolmačili in se norčevali.

OZNA UBIJA. — Tržaško porotno sodišče je obsodilo na 14 let ječe Slavka Godnič iz Komna, ki je umoril bivšega dombranskega častnika Slavovića. Morilec je priznal, da so ga soobtoženi člani Ozne Drago Kovačič, Rado Krmelj in Viktorija Marcussa prisilili k temu dejanju s tem, da so njemu samemu grozili s smrtjo, če onega ne ubije. Godnič je bil sam član Ozne, kar je priznal na sodišču. Ostali trojci se je posrečilo pobegniti v Jugoslavijo. Sodišče je vse tri obsodilo v odsotnosti, vsakega na 30 let ječe.

BEGUNCI IZ SEZANSKEGA OKRAJA. — Po poročilu "Primorskega Dnevnika" se je na Opčine preselilo 15 družin iz sezanskega okraja. Opčine pridejo pod državico Trst, sezanski okraj pa ostane v Jugoslaviji, kot je sedanji načrt mirovnih pogodb. Očividno so se ti Kraševci naveličali rdece svobode.

KOMUNISTI IN NARODNOST. — Števerjan v Brdih pride pod Italijo. Od tam poročajo: V naši vasi so imeli zastopniki komunistične partije sestanek. Na tem sestanku so nagovarjali slovenske pristaše OF, naj se vpišejo v italijansko komunistično stranko. Na sestanku niso imeli sreče, št' so potem po hišah in posameznike k temu silili. Pri tem ugotovjamo z zadovoljstvom, da ima naš kmet še vedno toliko zdravega narodnega čuta, da se ne da komunistom na ta način raznaroditi. Na drugi strani pa ta dogodek dokazuje, da je samo norčevanje iz slovenstva, kadar mednarodni komunist govori o slovenskem narodu in njegovi narodni zavesti. Tem ljudem je vse samo komunizem.

**YOUR WEDDING PORTRAITS
IN A CUSTOM ALBUM
At A Reasonable Price**
Photographed by
TED ALLEN
PHOTOGRAPHER

14002 Benwood Ave. WA. 5536
2 Blocks North of Harvard Res.: RA. 2007

HERE IT IS FOLKS !!
Drive in Auto Radio Service
Rain or Shine
Lake Shore Hi Speed Service
E. 140th and Lake Shore Blvd.
DON LUTZ—RADIOTRICIAN
BETTER RADIO SERVICE SINCE 1924

L. F. REAM, Inc.
General Insurance
AUTOMOBILE
FIRE
HOSPITALIZATION
Personal Attention Given To
Every Policyholder
For Insurance Be
"Reaminded"
CH. 1560
638 Guardian Bldg.

FREE BEER WINE DELIVERY
BY THE NEMES BOYS—CALL AT. 1244
ICE COLD BEER & POP
COMPLETE SELECTION OF FINE WINES
LOCAL BEERS \$2.49 FULL CASE
Bills WINE & BEER CALL AT. 1244
4804 LORAIN AVE.
FOR QUICK COURTEOUS DELIVERY

LOUIS TITUS
FOR MANY YEARS BUYER
OF FURS FOR THE HIGBEE CO.
FURRIER
FUR COATS
● CUSTOM MADE and
● READY TO WEAR
● RESTYLING
● REPAIRING
● CLEANING
● GLAZING
SEE OUR SELECTION OF
FINE FUR COATS
507 Carnegie Hall
1220 Huron Rd. MA. 9778

WHITE GAS
also full line of
TIRES
6.00x16 ----- 12.21
Plus Tax
EASY TERMS
WHERE
DUTCH'S
SHELL SERVICE
W. 129th and Lorain Ave.
OR. 9783

Ursuline College Alumnae Association
Ursuline College, 2234 Overlook Road
Cleveland 6, Ohio Phone: SWestbriar 0656
Please reserve for me.....tickets at \$..... each, for
CHRISTOPHER LYNCH
Tenor at Music Hall, October 30, 1947, 8:30 p. m.
I enclose check for \$....., or I shall call for tickets..... Date
Name.....
Address.....
Telephone.....
Tickets on sale at Ursuline College Alumnae Office
Tickets: \$1.20, \$1.80, \$2.40, \$3.00, \$3.60

GREETINGS
WHITTIER HOTEL
1687 East 55th Street
EN. 9211
DON H. WHEELER
Mgr.

RE-ELECT
WILBER C. WALKER
COUNCILMAN
FOR RE-ELECTION
4th WARD
"A RECORD WITH RESULTS"
Primary Election Tues., Sept. 30th

MALE or FEMALE
EDUCATIONAL
PHYSICIAN'S assistant and technician; complete 9 months' technical and practical course in laboratory analysis, clinical and of. floor procedure; X ray and dark room technic.
THE METROPOLITAN COLLEGE & CLINIC
3421 Prospect EX 7733
Register now, classes starting Oct. 1

WALLPAPER
AS MUCH AS
50% Discount
—ALSO—
ALL TYPES OF WALL PAPER,
ING AND GENERAL REPAIR
WORK
TREMONT WALLPAPER
and PAINT SUPPLY
2477 Tremont SU. 1292

YOUR LETTER SHOP
MIMEOGRAPHING ADDRESSING MULTIGRAPHING MAILING
DICTATION DIRECT MAIL SPECIALISTS
PICK UP and DELIVERY MAIL ORDERS PROMPTLY HANDLED
HOURS 9:30 TO 5:30
NEVEL'S SECRETARIAL SERVICE
SW. 4718 1284 E. 105th St.

GREETINGS
A. ZECHMAN
LINOLEUM
SMALL RUGS
MELrose 5042
3409 Lorain Avenue

SAME DAY SERVICE
(Cash and Carry)
DONE IN OUR OWN PLANT
Pickup and Delivery Service
AT NO EXTRA CHARGE
STONE DRY CLEANERS
882-884 East 152nd St. GLenville 9226

TYPEWRITER SALE
ALL MAKES
\$35 to \$100
ALL ADDING MACHINES
\$65 to \$200
NEW PORTABLES
\$72.50 (Tax extra)
Call **PETER PAUL**
CH. 4778
518 HURON RD.

Debonair Reducing Salon
Announces
THE OPENING OF THEIR NEW STUDIO
SPECIALIZING IN BEAUTIFORM METHOD
OF EFFORTLESS EXERCISE
We also handle a complete line of Dermetics
Courtesy treatment \$1.50
Open 9 A. M. to 9 P. M.
10406 EUCLID AVE. Room 3. Hower Langton Bldg. — 2nd Floor GA. 3143

CARNEGIE Flowerland
THE FINEST
IN FLOWERS
FOR EVERY OCCASION
Careful Personal Attention
Given Each Order
Large or Small
WEDDINGS - FUNERALS
HOSPITALS - CORSAGES
CUT FLOWERS - PLANTS
BIRTHDAYS - ORCHIDS
Long Life - New Artistic
Designs - Reasonable
We Telegraph Flowers
Everywhere
10828 Carnegie Ave.
RA 6110

PICKLES, ALL KINDS
Sweets, Kasher dills, olives,
etc. For picnics, parties, re-
ceptions. — Churches, clubs,
take notice. Save.
WILLIAMS
900 Woodland Ave.
CH. 6166

**CALENDARS OF
DISTINCTION**
Order Now!
CUSTOM MADE
CALENDARS
Prompt Delivery Service
Large Variety
For Your Next Order
Phone GL. 2086

ATTENTION LADIES!
Your New Permanent Is
An Assured Success Here.
All Work Guaranteed.
Monday-Tuesday Special
Shampoo and Hair Style—\$1.25
Complete Beauty Service
Call or Phone Today for Appointment
Permanents—\$5.50 up Cold Waves—\$10 and up
MARIE RICARD BEAUTY SALON
17216 Grovewood Ave. IV. 0645

CENTER BEVERAGES
and DELICATESSEN
22362 LAKE SHORE BLVD.
In The New Shore Center Bldg.
NOW OFFERS DELIVERY SERVICE
on
BEERS—WINES—ALES—MIXERS
SOFT DRINKS—COLD CUTS
Call REDwood 0706 JOHN SIMCIC, Prop.

Business Opportunities
AUTOMOBILE AGENCIES
WANTED. CONFECTION-
ERIES, GROCERIES—MEATS
GAS STATIONS, ANY KIND
OF BUSINESS
Call us for appraisals; we have
plenty of cash customers
TO BUY OR SELL
CALL THAT
JOVIAL IRISHMAN
W. J. SHAHAN
The man who knows and really
sells businesses; 23 years in
Cleveland
Tower Investment Co.
MAIN 8174-8175
621 HIPPODROME BLDG.

UNDER NEW OWNERSHIP
Maxine's Beauty Shop
3347 W. 25th Street
Special Machine or Machineless Heavy
Creme Oil Wave—Hair Cuts Included.
12.50 WAVE 7.50
EVENING APPOINTMENTS TAKEN
TELEPHONE: SH. 5528

COLLECTIONS
WE WILL COLLECT
YOUR BAD ACCOUNTS
No Collection—No Charge
All Types of Accounts
PROMPT REMITTANCE
PERSONAL ATTENTION
CITY WIDE SERVICE
**LAKWOOD
ADJUSTMENT BUREAU**
C. M. BURNS, Mgr.
LA. 6982 14035 Madison

Are You Suffering From
**Gas Pains, Bloating,
Stomach Distress?**
TRY COLON THERAPY
Stomach and Intestinal
Disorders Relieved
**COLON THERAPY
CLINIC**
329 Schofield Bldg.
X-RAY FLUOROSCOPY
CH 3120 Hours 2-5 Daily
TUES. AND THURS. 10-12 A.M.
ALSO BY APPOINTMENT

**ANNOUNCING
OUR OPENING!**
MISS JAY—Hair Stylist from Paris—
specializes in Styling, Permanents,
Tinting and Bleaching
**SPECIAL INTRODUCTORY
OFFER \$12.50 PERMANENT
\$7.50**
Miss Sue, formerly with downtown
salon, is now with us
Jay's Salon of Beauty
Jay Costanzo, Prop.
402 PROSPECT-4th BLDG.
SU. 5439

**SOLVE YOUR
SCREEN and SCREEN DOOR
Problems
with
ALSCO
ALUMINUM**
Combination Windows and Doors
Plans for
Home Demonstrations

FLUORESCENT
Lighting gives you soft, cool, glare-
less linear light for your Office,
Store, Factory or Residence. You
can see faster — easier. Stores
increase their sales with better
lighting. Raise production, de-
crease fatigue in Industry. Ev-
ery Kitchen, the work shop of the
Home, needs better lighting.
Units for every purpose.
Use **ULTRA - VIOLET** Germicidal
for Electronic Air Disinfection
for your protection against all
air-borne bacteria, virus and
molds.
**Sky-Glo Fluorescent
Products**
1648 Larchmont Ave.
AC. 1025

Dr. O. C. Roche
RECTAL CLINIC
SPECIALIZING IN
HEMORRHOIDS
OFFICE HOURS:
10 A.M. to 9 P.M.
EXCEPT TUESDAYS
GL. 4121
Suite 2 — 10415 St. Clair

**Electrical
Wiring & Repairing**
● INDUSTRIAL
● RESIDENTIAL
● COMMERCIAL
● FLUORESCENT
FIXTURES INSTALLED
Free Estimates &
Layouts
PROMPT SERVICE
HAROLD BULLARD
Call GL. 7937

PRINTING
FACTORY—OFFICE
FORMS
WEDDING
ANNOUNCEMENTS
24 Hour Service
**KEENER
PRINTING CO.**
15806 St. Clair Ave.
KE. 7596

JOSEPH OHLY
HIGH CLASS SERVICE
for
WEDDINGS, RECEPTIONS,
LUNCHEONS, DINNERS
and COCKTAIL PARTIES
FANCY HOME MADE
SANDWICHES and
APPETIZERS (Canapes)
12403 Buckingham Ave.
GA. 3429

SERVICE Is Our Motto
Sinclair Gas
Lubrication - Washing
Polishing - Simonizing
Tires - Batteries
Accessories
Jos. C. Bycoskie
8 A.M. to 8 P.M.
CLOSED SUNDAYS
**FAIRFIELD SERVICE
STATION**
W. 14th & Fairfield
CH. 9457

Over
750,000
ALSCO
Combination Windows and Doors
Manufactured in
1944
ALSCO
Inc.
MADE OF STURDY
NON-CORROSIVE
AIRCRAFT ALUMINUM
FOR A FREE ESTIMATE
ON YOUR HOME CALL
ED. LAURICH
Factory Representative
IV. 5414

MYRON GLOGER
WELL KNOWN
PHOTOGRAPHER
SPECIALIZING IN
BABIES and WEDDINGS
TAKEN IN YOUR HOME
Phone LI. 8389
FOR PROMPT SERVICE

TOWING
REPAIRING ALL
MAKES OF CARS
FRANK'S GARAGE
1482 Green Road
South of Mayfield
EV. 2646

JEWELRY FOR EVERY OCCASION
Priced to every purse . . . styled to every taste
WALTER F. MEYER
QUALITY JEWELER
12509 St. Clair Avenue

FRESH ROASTED NUTS
FROM ALL
PARTS OF THE WORLD
HOME MADE CANDIES
POP CORN & CANDY
Nelson's Nut Shop
Open 10 A. M. to 10 P. M.
10011 EUCLID AVE.
Next Door to Bailey's

THE EMPIRE PLATING COMPANY
Polishing—Plating—Tinning—Japanning
Wm. E. Oberg, President
8800 EVARTS RD. CEDar 1067